

Technická směrnice

č. 20 - 2007

s požadavky pro propůjčení ekoznačky



Automatické pračky pro domácnost

Při nákupu automatických praček by se zákazníci neměli řídit pouze vnějším vzhledem, cenou a funkčními vlastnostmi, ale i tím, jak provoz automatické pračky, skladba materiálového složení jejích částí a konstrukční řešení, ovlivňují životní prostředí.

Požadavky na hodnocení praček jsou zaměřeny zejména na podporu:

- omezování environmentálních škod a rizik souvisejících s využíváním energie snížením její spotřeby,
- omezování environmentálních škod a rizik souvisejících s využíváním přírodních zdrojů snížením spotřeby vody,
- omezování environmentálních škod a rizik souvisejících s využíváním přírodních zdrojů podporou recyklace,
- omezování znečištění vody snížením spotřeby pracích prostředků,
- omezování hlučnosti zařízení.

Požadavky podporují využívání nejlepších postupů a zvyšují ekologické povědomí spotřebitelů. Technická směrnice MŽP č. 20-2007 respektuje současná věcná kritéria v oblasti požadavků na ekoznačení stejných výrobků, platná v zemích Evropské unie, směrnice je harmonizována s Rozhodnutím Evropské komise 2000/45/ES, které stanovuje ekologická kritéria pro udělení ekoznačky Společenství automatickým pračkám.

1 Definice pojmů

Pro účely této směrnice:

- 1.1 Automatická pračka je pračka, jejíž celý prací cyklus od startu až po samočinné vypnutí je předem naprogramován.
- 1.2 Jmenovitá náplň pračky je nejvyšší přípustná hmotnost suchého prádla pro jeden prací cyklus stanovená výrobcem a vyjádřená v kg.
- 1.3 Standardní cyklus praní je celý prací cyklus pro bavlnu, při jmenovité náplni a teplotě 60 °C, bez předpírky.

- 1.4 Účinnost praní (prací schopnost) je výsledkem fotometrického porovnání uměle znečištěných a následně vypraných zkušebních vzorků tkaniny v standardním cyklu praní.
- 1.5 Měrná spotřeba vody je spotřeba vody při standardním cyklu praní, vyjádřená v l.kg⁻¹. (*Skutečná spotřeba vody závisí na způsobu použití pračky*).
- 1.6 Měrná spotřeba elektrické energie je spotřeba elektrické energie při standardním cyklu praní, vyjádřená v kWh.kg⁻¹. (*Skutečná spotřeba elektrické energie závisí na způsobu použití pračky*).

2 Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na automatické pračky pro domácnost s předním a vrchním plněním a se jmenovitou náplní do 6 kg suchého prádla, vyjma praček s dvojitým bubnem a praček se sušičkou.

3 Základní požadavky

- 3.1 Dodržování legislativních předpisů týkajících se ochrany životního prostředí žadatelem
Žadatel (výrobce, dovozce, obchodník) musí prokázat, že jsou splněny, požadavky platných legislativních předpisů, týkajících se ochrany životního prostředí, ve vztahu k přihlašovanému výrobku a jeho technologii výroby, zejména požadavky:
 - zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákona č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákona č. 106/2005 Sb., kterým se vyhlašuje úplné znění zákona č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 3.2 Způsobilost k použití
 - 3.2.1 Žadatel musí prokázat, že výrobky přihlašované k hodnocení pro propůjčení ekoznačky splňují požadavky platných předpisů (legislativních, technických, bezpečnostních, zdravotních a jiných), vztahujících se na výrobek, zejména:
 - zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a navazujících nařízení vlády,
 - vyhlášky č. 442/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování energetických spotřebičů energetickými štítky a zpracování technické dokumentace, jakož i minimální účinnost užití energie pro elektrické spotřebiče uváděné na trh,
 - zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů.
 - 3.2.2 Účinnost praní (prací schopnost)
Pračka musí při měření podle ČSN EN 60456 Pračky pro domácnost – Metody měření funkce, dosáhnout indexu prací schopnosti vyššího než 1,00 při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Splnit tedy podmínky přidělení třídy účinnosti praní A nebo B.

4 Specifické požadavky

- 4.1 Energetická účinnost
Měrná spotřeba elektrické energie za použití standardního cyklu praní musí být rovna nebo menší než 0,17 kWh na 1 kg náplně prádla, měřeno podle ČSN EN 60456 Pračky pro domácnost – Metody měření funkce.

- 4.2 Spotřeba vody
Měrná spotřeba vody za použití standardního cyklu praní musí být rovna nebo menší než 12 l vody na 1 kg náplně prádla, měřeno podle ČSN EN 60456 Pračky pro domácnost – Metody měření funkce.
- 4.3 Účinnost odstřeďování
Pračka musí dosáhnout toho, aby zbytková vlhkost (označovaná také jako D nebo zbytek vody po odstřeďování), byla při použití zkušební metody podle ČSN EN 60456 menší než 54 % při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Splnit tedy podmínky přidělení třídy účinnosti odstřeďování A nebo B.
- 4.4 Hluk
Vzduchem šířený hluk pračky, vyjádřený hladinou akustické intenzity $L_{WA,d}$ nesmí přesáhnout 56 dB(A) při praní a 76 dB(A) při odstřeďování, měřeno podle ČSN EN 60456, při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Informace o hlučnosti pračky musí být spotřebiteli poskytnuty jasně viditelným způsobem. To se provede uvedením těchto informací na energetickém štítku pračky.
- 4.5 Předcházení nadměrnému používání pracích prostředků
Pračka musí mít na zásobníku pro prací prostředek jasné označení doporučených dávek prostředku podle objemu a/nebo hmotnosti náplně prádla a podle stupně jeho znečištění.
- 4.6 Konstrukce zařízení
Na pračce musí být zřetelně označena doporučená nastavení podle typu tkaniny a kódu praní. Na pračce musí být zřetelně označeny programy a volby umožňující úsporu energie a vody.
- 4.7 Pokyny pro uživatele
Pračka musí být prodávána s návodem k použití, který by, kromě požadavků stanovených normou a požadavků vyplývajících ze zákona č. 634/92 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, měl obsahovat zásady správného ekologického používání a zejména doporučení pro optimální využívání energie, vody a pracího prostředku při provozu pračky. Návod musí obsahovat:
- a) následující text na obalu nebo na první stránce: „V tomto návodu jsou uvedeny informace jak omezit nepříznivé vlivy na životní prostředí“;
 - b) informace o tom, že má-li pračka přívod teplé vody, může její využití šetřit primární energii a snížit související emise, je-li voda ohřívána pomocí sluneční energie, společného vytápění, moderního vytápěcího systému na zemní plyn nebo topné oleje nebo průtokového ohříváče na zemní plyn. Uživatel musí být informován, že hadice mezi zdrojem teplé vody a pračkou musí být krátká a dobře tepelně izolovaná;
 - c) informace o tom, že se doporučuje pokud možno využívat plně kapacitu pračky;
 - d) informace o tom, že existují moderní ekologicky šetrné prací prostředky, jako jsou např. kompaktní prací prostředky;
 - e) informace o doporučených dávkách pracích prostředků podle tvrdosti vody, typu a množství náplně prádla a jejího stupně zašpinění (např. poloviční plnění vyžaduje méně pracího prostředku); musí být vysvětleno označení na zásobníku pracího prostředku;
 - f) informace o vhodném třídění prádla, doporučené teplotě vody podle typu prádla, dále pak informace o tom, že praní při vyšších teplotách již většinou v moderních pračkách při použití moderních pracích prostředků, jako jsou kompaktní prací prostředky, není nutné;
 - g) informace o spotřebě energie a vody pro různá nastavení teploty a pro různé stupně naplnění, což spotřebiteli umožňuje vhodnou volbu programu vzhledem k co nejmenší spotřebě energie a vody;
 - h) informace o tom, že pračka musí být z důvodu možných energetických ztrát po dokončení pracího cyklu vypnuta; v návodu musí být uvedeny doby trvání jednotlivých programů;
 - i) informace o spotřebě v následujících pracovních režimech: vypnuto, volba programu, konec programu;

- j) informace o tom, že se doporučuje pokud možno nepoužívat předpírání;
- k) informace o vhodné údržbě pračky, včetně pravidelného čištění filtrů a čerpadel a odstraňování nánosů;
- l) informace o tom, jak lze při instalaci pračky omezit hlučnost;
- m) informace, že nedodržování výše zmíněných doporučení může vést k vyšší spotřebě energie a vody popřípadě pracího prostředku, což může vést ke zvýšení nákladů na provoz a snížení kvality praní;
- n) informace o tom, jak může spotřebitel využít nabídku výrobce ke zpětnému odběru pračky po dožití.

4.8 Zpětný odběr a recyklace

- a) výrobce je povinen za účelem recyklace nabízet zdarma zpětný odběr praček a náhradních dílů vyměněných buď přímo jím samotným nebo jakoukoliv jinou zmocněnou společností, s výjimkou praček, které nejsou kompletní nebo obsahují součásti, jež do pračky nepatří;
- b) plastové součásti těžší než 50 g musí mít trvalé označení určující materiál, v souladu s ČSN EN ISO 11469 Základní identifikace a označování výrobků z plastů; tento požadavek se nevztahuje na lisované plastové součásti;
- c) plastové součásti těžší než 25 g nesmí obsahovat následující látky (přísady) zpomalující hoření (vzhledem k požadavku harmonizace směrnice s odpovídajícím předpisem EU jsou názvy uvedeny v angličtině):

<i>Název</i>	<i>č. CAS</i>
<i>decabromodiphenyl</i>	<i>13654-09-6</i>
<i>monobromodiphenyl ether</i>	<i>101-55-3</i>
<i>dibromodiphenyl ether</i>	<i>2050-47-7</i>
<i>tribromodiphenyl ether</i>	<i>49690-94-0</i>
<i>tetrabromodiphenyl ether</i>	<i>40088-47-9</i>
<i>pentabromodiphenyl ether</i>	<i>32534-81-9</i>
<i>hexabromodiphenyl ether</i>	<i>36483-60-0</i>
<i>heptabromodiphenyl ether</i>	<i>68928-80-3</i>
<i>octabromodiphenyl ether</i>	<i>32536-52-0</i>
<i>nonabromodiphenyl ether</i>	<i>63936-56-1</i>
<i>decabromodiphenyl ether</i>	<i>1163-19-5</i>
<i>Chloroparaffins with chain length 10 to 13 C atoms, chlorine content >50 % by weight</i>	<i>85535-84-8</i>

- d) plastové součásti těžší než 25 g nesmí obsahovat látky zpomalující hoření ani přípravky obsahující látky, kterým lze přiřadit některou z rizikových vět: R45 (může vyvolat rakovinu), R46 (může vyvolat poškození dědičných vlastností), R50 (vysoce toxický pro vodní organismy), R51 (toxický pro vodní organismy), R52 (škodlivý pro vodní organismy), R53 (může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí), R60 (může poškodit reprodukční schopnost) nebo R61 (může poškodit plod v těle matky; nebo jakékoli jiné kombinace uvedených rizikových vět. Tento požadavek se netýká látek se sníženou hořlavostí, které při použití mění svou chemickou podstatu na látky, které nejsou klasifikovány žádnou z výše uvedených rizikových vět, za podmínky, že v součástech nezůstane po použití více než 0,1 % látek se sníženou hořlavostí v původní formě.
- e) Výrobce je povinen při konstrukci pračky brát v úvahu její demontáž a poskytnout demontážní zprávu. Kromě jiného tato zpráva musí potvrzovat, že:
 - spojovací prvky lze snadno najít a jsou snadno přístupné,
 - elektronické jednotky lze snadno najít a demontovat,
 - výrobek lze snadno demontovat s použitím běžně dostupného nářadí,
 - neslučitelné a nebezpečné materiály jsou oddělitelné.

4.9 Prodloužení životnosti

Na pračku musí být poskytnuta dvouletá záruční doba, která nabývá platnosti dnem

dodání pračky zákazníkovi. Dostupnost vhodných náhradních dílů musí být zaručena po dobu 12 let od ukončení výroby.

4.10 Informace pro spotřebitele

Na pračce musí být uveden následující text tak, aby byl pro spotřebitele jasně viditelný (pokud možno vedle ekoznačky):

„Tento výrobek splňuje podmínky pro udělení ekoznačky, neboť šetří energii a vodu a je konstruován s ohledem na zvýšení životnosti a usnadnění opravitelnosti a recyklace“.

5 Ověřování

5.1 Splnění základních požadavků podle bodu 3 musí být žadatelem prokázáno:

- předložením certifikátu ES o přezkoušení typu nebo protokolem a písemným prohlášením o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení shody podle §13 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády,
- čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku, resp. vyjádřením České inspekce životního prostředí k technologii výroby,

5.2 Splnění specifických požadavků musí být prokázáno posouzením autorizovanou osobou pro daný obor výrobků v souladu se zákony, nařízeními a normami vztahujícími se na výrobek.

5.2.1 Energetická účinnost

Žadatel musí poskytnout kopii technické dokumentace, která obsahuje výsledky nejméně třech měření spotřeby energie prováděných podle ČSN EN 60456 Pračky pro domácnost – Metody měření funkce, a to při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Aritmetický průměr těchto měření musí být menší nebo roven stanovenému požadavku. Spotřeba uvedená na energetickém štítku pračky nesmí být nižší než tato průměrná hodnota a třída energetické účinnosti uvedená na energetickém štítku musí odpovídat této průměrné hodnotě.

5.2.2 Spotřeba vody

Žadatel musí poskytnout kopii technické dokumentace, která obsahuje výsledky nejméně třech měření spotřeby vody prováděných podle ČSN EN 60456 a to při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Aritmetický průměr těchto měření musí být menší nebo roven stanovenému požadavku. Spotřeba uvedená na energetickém štítku pračky nesmí být nižší než tato průměrná hodnota.

5.2.3 Účinnost odstředování

Žadatel musí poskytnout kopii technické dokumentace, která obsahuje výsledky nejméně třech měření účinnosti odstředování prováděných podle ČSN EN 60456 a to při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Aritmetický průměr těchto měření musí být menší nebo roven stanovenému požadavku. Třída účinnosti odstředování uvedená na energetickém štítku musí odpovídat této průměrné hodnotě.

5.2.4 Hluk

Žadatel musí poskytnout kopii technické dokumentace, která obsahuje výsledky nejméně třech měření hlučnosti prováděných podle ČSN EN 60456 a to při použití normalizovaného cyklu 60 °C (bavlna). Uvedená úroveň hluku při praní a při odstředování musí být odvozena z měření podle norem uvedených v ČSN EN 60456 (s rizikem výrobce ≤ 5%), musí být menší než nebo rovna výše uvedeným požadavkům a uvedena na energetickém štítku.

- 5.2.5 Předcházení nadměrnému používání pracích prostředků
Žadatel musí písemně prohlásit shodu výrobku s tímto požadavkem.
- 5.2.6 Konstrukce zařízení
Žadatel musí písemně prohlásit shodu výrobku s těmito požadavky.
- 5.2.7 Pokyny pro uživatele
Žadatel musí písemně prohlásit shodu výrobku s těmito požadavky a poskytnout kopii návodu k použití příslušnému orgánu posuzujícímu žádost.
- 5.2.8 Zpětný odběr a recyklace
Žadatel musí prohlásit shodu výrobku s těmito požadavky a poskytnout kopii demontážní zprávy příslušnému orgánu posuzujícímu žádost. Žadatel, popřípadě jeho dodavatelé, musí oznámit tomuto příslušnému orgánu, které látky se sníženou hořlavostí byly použity a zda byly použity v plastových částech těžších než 25 g nebo na jejich povrchu.
- 5.2.9 Prodloužení životnosti
Žadatel musí písemně prohlásit shodu výrobku s těmito požadavky.
- 5.2.10 Informace pro spotřebitele
Žadatel musí písemně prohlásit shodu výrobku s tímto požadavkem.
- 5.3 Při posuzování žádosti a kontrole dodržování požadavků a kritérií u žadatele bude vzato v úvahu zavedení uznaných environmentálních manažerských systémů jako je certifikace podle ČSN EN ISO 14001 nebo registrace Programu EMAS podle Nařízení vlády č. 761/2001.
- Rovněž bude vzato v úvahu zda má žadatel systém řízení jakosti certifikovaný podle norem řady ČSN EN ISO 9000. V tomto případě nutnost kontroly, která může být Agenturou prováděna nahodile, odpadá.

6 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

7 Platnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem vydání a má platnost do 30. 11. 2009.

V Praze dne 27. 11. 2007

Martin Bursík
místopředseda vlády
a ministr životního prostředí